

૧૬) જ્યારે ગુનાહોની માફી ઈચ્છતા અથવા પોતાના દુર્ગુણોને માફ કરવાની યાચના કરતા તો આ દુઆ પઢતા હતા

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ

અય અલ્લાહ ! અય તું કે જેને ગુનેગારો જેની રહેમતના વસીલાથી ફરિયાદ સાંભળવા માટે પોકારે છે. અય તે કે જેની કૃપા અને ઉપકારની યાદના સહારાને નિઃસહાય અને લાચાર લોકો શોધે છે. અય તે કે જેના ભયથી ગુનેગારો અને અપરાધીઓ આર્તનાદ અને ફરિયાદ કરે છે. અય દરેક ગમગીન પ્રવાસીના સ્નેહની પૂંજી દરેક ગમગીન અને હૃદયભંગ માણસના દુઃખને દૂર કરનારા, દરેક લાચાર અને એકાકી માણસની ફરિયાદને સાંભળનારા ! અને દરેક હડધૂત થયેલ અને મોહતાજના સહાયક ! તું એવો છે કે જે પોતાના ઈલ્મથી અને રહેમતથી દરેક વસ્તુ ઉપર છવાયેલો છે અને તું જ એ છે કે જેણે પોતાની નેઅમતોમાં દરેક સર્જન માટે ભાગ રાખ્યો છે. તું એવો છે કે જેની ક્ષમાવૃત્તિ અને માફી તેના બદલાની ભાવના ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવે છે, તું એવો છે કે જેની રહેમત જેના ગઝબથી આગળ ચાલે છે. તું એ છે કે જેની બક્ષિસો ફૈઝ અને કૃપાને રોકી લેવા કરતાં વધારે છે. તું એવો છે કે જેના વિસ્તૃત પાલવમાં કાઈનાતમાં અસ્તિત્વ ધરાવતી સઘળી ચીજો સમાયેલી છે. તું એવો છે કે જે કોઈને અર્પણ કરે છે તેની પાસેથી બદલાની અપેક્ષા રાખતો નથી અને તું એ છે કે જે કોઈ તારી નાફરમાની કરે છે તેને હૃદયથી વધારે સજા કરતો નથી.

ખુદાયા ! હું તારો એવો બંદો છું કે જેને તં દુઆ કરવાનો હુકમ આપ્યો તો તે લબ્બૈક, લબ્બૈક (હાજર છું, હાજર છું) એવું પોકારી ઊઠ્યો . હાં, તો એ હું છું અય મારા માઅબૂદ ! કે જે બદનામીની ધૂળ પર પડેલો છું. હું એ છું કે જેની પીઠ ગુનાહોથી વજનદાર થઈ ગઈ છે. હું એ છું કે જેની આખી જિંદગી ગુનાહોમાં પસાર થઈ ચૂકી છે. હું એ છું કે જેણે પોતાની નાદાની અને અજ્ઞાનતાને કારણે તારી નાફરમાની કરી જો કે તું મારા તરફથી નાફરમાની કરવાને પાત્ર ન હતો.

અય મારા માઅબૂદ ! જે તારી સમક્ષ દુઆ માગવા આવે તો તેના પર તું રહમ નહીં કરે ? જેથી હું સતત તારી દુઆ માગું અથવા જે તારી સમક્ષ રહે તેને માફ કરી દઈશ કે જેથી હું રડવા માટે જલ્દીથી તત્પર થઈ જાઉં અથવા જો તારી સામે વિવશતા અને પરાજયથી પોતાનો ચહેરો ધૂળ પર ઘસે તેને માફ કરીશ ખરો ? અથવા જે તારા ઉપર ભરોસો મૂકતાં પોતાના ખાલી હાથે ફરિયાદ કરે તેને તું બેફિકર કરી દઈશ ?

બારે ઈલાહા ! જેને આપનારો તારા સિવાય બીજો કોઈ નથી તેને નાઉમેદ ન કર અને જેનું તારા સિવાય નિશ્ચિંતતાનું બીજું કોઈ માધ્યમ નથી તેને વંચિત ન કર. ખુદાવંદા ! રહેમત વરસાવજે મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર. અને મારી સાથે વિમુખતા ધારણ ન કર કે જ્યારે હું તારી તરફ ધ્યાન ધરી ચૂક્યો છું અને મને નાઉમેદ ન કર જ્યારે કે હું તારી તરફ ઈચ્છાઓ લઈને આવ્યો છું અને મને સખ્તાઈપૂર્વક ધુત્કારી ન દે જ્યારે કે હું તારી સમક્ષ ઊભેલો છું.

તું એ છે કે જેણે પોતાની દયા, રહમ અને કરમથી કરી છે આથી મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર રહેમત વરસાવજે અને મારા ઉપર રહમ કર અને (તેથી જ તો) તેં તારું નામ દરગુઝર કરનાર રાખ્યું છે તેથી મને દરગુઝર કર. બારે ઈલાહા ! તું મારા આંસુ વહેવાની ક્રિયાને કે જે તારા ડરનું કારણ છે, મારા હૃદયના ધબકારાઓને કે જે તારા ડરને કારણે છે અને મારા અવયવોની ધ્રુજારીને કે જે તારી ધાકના કારણે છે, આ બધું તું જોઈ રહ્યો છે, મારાં કુકર્મોને જોવા છતાં આ બધું તારી સામે શરમ અને લજ્જાનો અનુભવ કરવાનું પરિણામ છે. આજીજી અને રૂદન કરતી વખતે મારો અવાજ થંભી જાય છે અને દુઆના પ્રસંગે જીભ કામ નથી આપતી તેનું કારણ આ જ છે. અય ખુદા ! પ્રશંસા અને ગુણગાન તારા માટે છે કે તેં મારા કેટલાય દોષોને ઢાંકી દીધા છે અને મને બદનામ થવા નથી દીધો અને મારા કેટલાય ગુનાઓને સંતાડ્યા અને મને બદનામ નથી કર્યા અને હું કેટલાંય કુકર્મો આચરનાર બન્યો પરંતુ તેં તે કુકર્મો ઉપરથી પડદો ન હટાવ્યો કે ન તો મારા

ગળામાં બેઠજીતી અને બદનામીનો તોફ નાખ્યો કે ન તો મારા દોષોને શોધનાર પડોશીઓની સામે અને એ નેઅમતો ઉપર કે જે મને અર્પણ કરી છે તેની ઈર્ષા કરનારાઓ સામે મારાં કુકર્મોને જાહેર કર્યાં તેમ છતાં ય તારી મહેરબાનીઓ મને એ બૂરાઈઓના આચરણથી રોકી ન શકી કે જેનું તું મારા વિષે ઈલ્મ ધરાવે છે.

તો અય મારા માઅબૂદ ! પોતાની સુધારણા અને કલ્યાણકારી અપરિચિત, પોતાના સદ્ભાગ્ય અને સુખચેનથી ગાફિલ અને પોતાના નફ્સની સુધારણા કરવાની બાબતમાં મારાથી વધારે બીજો કોણ હશે જ્યારે કે હું આ રોઝીને કે જેને તં મારા માટે નિર્મિત કરી છે તેને એ ગુનાઓમાં ખર્ચી નાખું છું કે જે બાબતમાં તં મનાઈ કરી છે અને બાતિલના ઊંડાણ સુધી ઉતરનારો અને કુકર્મો તરફ પ્રયાણ કરવાની હિંમત કરનારો મારાથી વધારે બીજો કોણ હશે જ્યારે કે હું એવા બે રસ્તાઓ ઉપર ઊભો છું કે જ્યાં એક તરફ તારા તરફ આવવાનું તું આમંત્રણ આપે છે અને બીજી તરફ શયતાન બોલાવી રહ્યો છે. તો હું તેનાં કારસ્તાનોથી પરિચિત હોવા છતાં અને તેની ઝઘડાખોરીને મનમાં સુરક્ષિત ધરાવતો હોવા છતાં તેના અવાજ ઉપર લબ્બૈક (હાજર છું એવું) કહું છું જો કે એ વખતે પણ મને એવું યકીન થાય છે કે તારી દા'વતનું પરિણામ જન્નત છે અને તેના અવાજ ઉપર લબ્બૈક કહેવાનું પરિણામ દોઝખ છે.

અલ્લાહો અકબર ! આ તો કેવી નવાઈની વાત કહેવાય કે જેની ગવાહી હું પોતે મારા વિરૂધ્ધ આપી રહ્યો છું અને મારાં ગુપ્ત કાર્યોને એક પછી એક ગણી રહ્યો છું અને તેના કરતાંય વધારે અજબ તો તારી મને મોહલત આપવાની અને અઝાબમાં વિલંબ કરવાની બાબત છે, આ બાબત એટલા માટે નહીં કે હું તારી નજરમાં પ્રતિષ્ઠિત છું પરંતુ આ તો મારી બાબતમાં તારી સહનશીલતા અને મારા ઉપરની તારી દયા અને ઉપકાર છે કે જેથી હું તને નારાજ કરનારી નાફરમાનીઓથી રોકાઈ જાઉં અને અપમાનિત અને બદનામ કરનારા ગુનાહોથી વિરક્ત બની જાઉં અને એટલા માટે કે મને સજા કરવા કરતાં

તો તને મને માફી આપવાનું વધુ પસંદ છે.

પરંતુ અય માઅબૂદ ! હું તો ખૂબ ગુનેગાર, ખૂબ જ ખરાબ ગુણો ધરાવનાર અને કુકર્મો આચરનાર અને ખોટાં કાર્યો કરવામાં નિર્લજ્જ (નિડર) અને તારું અનુસરણ કરવાના સમયે મંદગતિવાળો અને તારા ડર અને નાફરમાનીથી ગાફેલ અને તેની તરફ ખૂબ જ ઉપેક્ષા કરનાર છું. તો હવે હું તારી સમક્ષ મારા દોષોને કેવી રીતે ગણાવી શકું ? અથવા તો મારા ગુનાહોનું વર્ણન કેવી રીતે કરી શકું ? અને જે પોતાના નફસની નિંદા અને નાફરમાની કરી રહ્યો હોય તો તે તારી આ મહેરબાની અને અનુકંપાની લાલચમાં કે જેનાથી ગુનેગારોની પરિસ્થિતિઓમાં સુધારણા થાય છે અને તારી એ રહેમતની અપેક્ષામાં કે જેના દ્વારા ગુનેગારોની ગરદનો (અઝાબના બંધનોથી) મુક્ત થાય છે.

બારે ઈલાહા ! મારી ગરદનને ગુનાહોએ જકડી રાખી છે. તું રહેમત વરસાવજે મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર અને તારી મહેરબાનીથી અને ક્ષમા દ્વારા તેને મુક્ત કરી દે અને આ મારી પીઠ છે કે જેને ગુનાઓએ બોજાડપ બનાવી દીધી છે. તું રહેમત વરસાવજે મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર અને તારી મહેરબાની અને ઈનામ દ્વારા તેને હલકી બનાવી દે. બારે ઈલાહા ! અગર તારી સમક્ષ હું એટલો બધો રહું કે મારો અવાજ બંધ થઈ જાય અને તારી સમક્ષ એટલી વાર સુધી ઊભો રહું કે મારા બન્ને પગે ખાલી ચઢી જાય અને એટલાં બધાં રૂકૂઅ કરું કે ઘૂંટણનાં હાડકાં તેમની જગ્યાએથી ખસી જાય અને એટલા બધા સિજદા કરું કે મારી આંખો અંદર ઘુસી જાય અને જિંદગી સુધી ધૂળ ચાટતો રહું અને જિંદગી ભર ગંદુ પાણી પીતો રહું અને એ અવસ્થામાં તારો એટલો બધો ઝીક કરું કે જીભ થાકીને જવાબ આપતી જાય, પછી શરમ અને લજ્જાના કારણે આકાશ તરફ નજર જ ન ઉઠાવું તેમ છતાં ય હું મારા ગુનાહોમાંથી એક ગુનો માફ થવા માટે પણ પાત્ર નહીં થાઉં અને જો તું મને માફ કરી દે જ્યારે કે હું તારી મગફરત માટે લાયક બની જાઉં અને મને માફ કરી દે જ્યારે કે હું તારી માફી મેળવવાને પાત્ર

સમજવામાં આવું તો આ બાબત મારી યોગ્યતાના આધારે આવશ્યક નહીં હોય અને ન તો હું મારી યોગ્યતાના આધારે તેને માટે પાત્ર છું કેમકે જ્યારે મેં પહેલ વહેલા ગુના કર્યા તો મારા માટેની સજા જહન્નમ નક્કી હતી. આથી જો તું મારા ઉપર અઝાબ કરે તો મારા હકમાં તું જાલિમ નહીં બને.

અય મારા માઅબૂદ ! જ્યારે કે તેં મારો ઢાંકપિછોડો કર્યો અને મને બદનામ ન કર્યો અને તારી દયા અને કૃપાથી નમ્રતાપૂર્વક વર્તન કર્યું અને અઝાબ આપવામાં ઉતાવળ ન કરી અને તારી કૃપાથી મારી બાબતમાં વિનમ્રતાથી કામ લીધું અને તારી નેઅમતોમાં ફેરફાર ન કર્યો અને ન તો તારા ઉપકારને બદલ્યો છે, તું મારી આ લાંબી પહોળી રોદણાં રોવાની ક્રિયા અને સખત દરિદ્રતા અને સ્થગિત દુર્દશા પર રહેમત વરસાવ.

અય અલ્લાહ ! મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર રહેમત વરસાવજે અને મને ગુનાહોથી સુરક્ષિત રાખજે અને તારી ઈતાઅતમાં અમલ કરવા મને તત્પર રાખજે અને મને (તારી સમક્ષ) સુંદર રીતે રજૂ થવાનું સામર્થ્ય અર્પણ કર અને તૌબા દ્વારા મને પાક કરી દે અને તારી સુંદર દેખભાળ દ્વારા સહાયતા અર્પણ કર અને તંદુરસ્તીથી મારી હાલત અનુકૂળ બનાવજે અને મગફરતની (બક્સિસ) મીઠાશથી દિલ અને મુખને લિજ્જત અર્પણ કરજે અને મને તારી ક્ષમાનો આઝાદ કરેલો અને તારી રહેમતનો આઝાદ કરેલો ગણજે અને તારા અઝાબથી છુટકારાનો પરવાનો લખી દેજે અને આખેરતના પહેલાં દુનિયામાં જ મોક્ષની એવી ખુશખબરી સંભળાવી દે કે જેને સ્પષ્ટ રીતે સમજી લઉં અને તેની એવી નિશાની બતાવી દે કે જેને હું કોઈ સુંદર બાબતો વગર ઓળખી લઉં અને આ બધી વસ્તુઓ તારી સર્વવ્યાપી સત્તાની સામે મુશ્કેલ અને તારી કુદરતના મુકાબલામાં અશક્ય નથી. નિઃશંકપણે તારી કુદરત દરેક વસ્તુ પર આચ્છાદિત છે. ★